

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D. v právní věci **žalobce: V. D.**, nar. „X“, státní příslušnost Ukrajina, t.č. ZZC Drahonice, Drahonice u Lubence 41, 441 01 Podbořany, zastoupeného Mgr. Ing. Janem Procházkou LL.M. eur., advokátem se sídlem Nile House, Karolinská 654/2, 186 00 Praha 8 – Karlín, proti **žalovanému: Ministerstvu vnitra**, Odboru azylové a migrační politiky, sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26.5.2016, č.j. OAM-63/LE-DR01-LE23-PS-2016,**

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 26.5.2016, č.j. OAM-63/LE-DR01-LE23-PS-2016, **se z r u š u j e pro nezákonnost** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8 228,- Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se v žalobě podané v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 26.5.2016, č.j. OAM-63/LE-DR01-LE23-PS-2016, kterým bylo rozhodnuto, že žalobce je podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a ve smyslu ustanovení § 46a odst. 5 zákona o azylu je doba trvání zajištění stanovena do 11.9.2016, neboť by žalobce mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek.

V žalobě uvedl, že v žalobou napadeném rozhodnutí dospěl žalovaný k závěru, že by žalobce mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek, neboť žalobce pobýval na území ČR neoprávněně bez platného cestovního dokladu a bez platného víza a bylo mu v minulosti uloženo správní vyhoštění, které však nerespektoval. S tímto závěrem žalovaného se žalobce neztotožňuje a uvádí, že pojem „veřejný pořádek“, jenž je uveden v ust. § 46a zákona o azylu,

je pojmem neurčitým, a tedy žalovaný při jeho aplikaci disponuje širokým prostorem pro uvážení, jaká jednání pod tento pojem podřadí. V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 5 Azs 13/2013-30. Ze žalobou napadeného rozhodnutí podle žalobce nevyplývá, jaké základní zájmy společnosti měl žalobce svým jednáním ohrozit, ani to, v čem je spatřována skutečnost, aktuálnost a závažnost tohoto ohrožení. Žalobce dále uvedl, že správní rozhodnutí musí vždy splňovat obsahové a formální náležitosti vyplývající z ust. § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí má poskytovat skutkovou a právní oporu výroku tohoto rozhodnutí, tedy musí být zřejmé, proč správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části rozhodnutí, přičemž důvody musí vycházet z provedeného dokazování, a dále musí být odůvodnění jasné a přesvědčivé. Žalobce uvedl, že odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, ve kterém žalovaný pouze poukazuje na jednání, jehož se žalobce dopustil, s tím, že toto jednání zakládá důvodnou obavu, že žalobce může představovat nebezpečí pro veřejný pořádek, nelze považovat za dostatečné ve smyslu ust. § 68 správního řádu, neboť zde chybí jakékoliv hodnocení povahy a stupně nebezpečnosti jednání žalobce, které dle žalovaného zakládá důvod se domnívat, že by žalobce mohl představovat nebezpečí pro veřejný pořádek. Žalobce uvádí, že žalovaný žádným způsobem nezdůvodňuje, v čem konkrétně by údajné ohrožení veřejného pořádku mělo spočívat, a že zde chybí úvaha, jaké základní zájmy společnosti měl žalobce svým jednáním ohrozit. Žalobce odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16.12.2013, č.j. 5 Azs 17/2013-22, ze dne 16.4.2015, č.j. 7 Azs 71/2015-31 a ze dne 10.3.2016, č.j. 5 Azs 2/2016-30. Dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5.2.2014, č.j. 1 Azs 21/2013-50. Žalobce uvedl, že žalovaný svůj závěr o tom, že žalobce představuje nebezpečí pro veřejný pořádek, opírá výlučně o skutečnost jeho neoprávněného pobytu ve spojení s nerespektováním dřívějšího rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce připomněl, že ust. § 47 zákona o azylu obsahuje dvě možné alternativy k zajištění a považuje tak za nutné, aby se žalovaný vyjádřil k oběma alternativám s tím, aby uvedl, z jakého důvodu nelze danou alternativu uplatnit. Žalobce upozornil, že žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.9.2014, sp. zn. 9 Azs 192/2014, který je nepřipadný, jak vyjádřil i Krajský soud v Ústí nad Labem v rozsudku ze dne 14.4.2016, č.j. 41Az 7/2016-20. Žalobce uvedl, že v jeho případě se nejedná o zajištění za účelem správního vyhoštění, nýbrž že jeho zajištění spadá pod zcela jiný režim, neboť se řídí zákonem o azylu, který stanovuje odlišné důvody pro zajištění cizince a zároveň i jiné alternativy k zajištění. Podle žalobce skutečnost, že v minulosti nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění, nepředstavuje dle zákona o azylu důvod pro jeho zajištění, ani důvod, pro který není možné uplatnit některé ze zvláštních opatření dle ust. § 47 zákona o azylu. Možnost uložení zvláštního opatření je podle žalobce limitována pouze za situace, kdy žadatel o mezinárodní ochranu závažným způsobem porušil povinnost uloženou mu zvláštním opatřením ust. § 46a odst. 2 zákona o azylu. Ust. § 47 odst. 2 zákona o azylu obsahuje podmínku, že o uložení zvláštního opatření lze rozhodnout pouze za situace, kdy je to dostatečné k zabezpečení účasti žadatele v řízení ve věci mezinárodní ochrany. K tomu žalobce uvedl, že pokud žalovaný předpokládá, že žalobce by v případě jeho propuštění ze ZZC nespolutracoval se správními orgány ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu, bylo na místě se nejprve zabývat možností využití některého ze zvláštních opatření, vzhledem k tomu, že právě zvláštní opatření slouží k zajištění součinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany se správními orgány v situacích, kdy existuje riziko, že žadatel nebude s příslušnými správními orgány spolupracovat. Tedy v případě existence

takového rizika je nutno nejdříve se zabývat možností uplatnění mírnější formy omezení svobody žadatele, než je zajištění. Žalobou napadené rozhodnutí neobsahuje podle tvrzení žalobce žádnou úvahu ohledně toho, proč by umístění žalobce v pobytovém středisku, případně stanovení povinnosti osobně se hlásit na ministerstvu, nemělo být dostačující k zabezpečení k účasti žalobce v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce dále uvedl, že podle výroku napadeného rozhodnutí je doba trvání zajištění stanovena do 11.9.2016, na celkovou dobu 110 dní, což je pouze o 10 dní méně, než je maximální povolená doba zajištění dle ust. § 46a odst. 5 zákona o azylu. Žalobce v této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 3 Azs 24/2013-42. Žalobce uvedl, že žalovaný se v žalobou napadeném rozhodnutí zabývá maximální délkou doby, na kterou bude výše jmenovaný žadatel po dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany zajištěn. Žalobce je toho názoru, že účelem výpočtu lhůty však není stanovení lhůty maximální možné, nýbrž stanovení lhůty přiměřené. Žalobce uvedl, že skutečnost, že řízení o mezinárodní ochraně bude v první instanci trvat přibližně 110 dnů, není relevantním argumentem proto, že žalobce má být zajištěn právě oněch 110 dnů. Stanovení trvání zajištění na 110 dnů není z pohledu žalobce přiměřené a budí dojem účelovosti, neboť žalovaný v naprosté většině případů zajištění žadatelů o mezinárodní ochranu, ne-li ve všech, stanovuje dobu trvání zajištění 110 dnů. Podle žalobce žalovanému nic nebránilo stanovit délku zajištění podstatně kratší a v případě potřeby ji prodloužit. Žalovaný však zvolil cestu zcela opačnou a odůvodnil stanovení délky zajištění žalobce takovým způsobem, aby mohl být žalobce ponechán v zařízení pro zajištění cizinců co nejdelší dobu.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě popřel oprávněnost námitek uvedených žalobcem a zrekapituloval dosavadní průběh řízení a konstatoval, že žalobce opakovaně, svévolně a neoprávněně pobýval na území České republiky bez platného víza či jiného oprávnění k pobytu. Nelegálního pobytu se žalobce opakovaně dopustil již v minulosti, za což mu bylo opakovaně uloženo správní vyhoštění. Z uvedených důvodů by propuštění žalobce podle žalovaného mohlo představovat nebezpečí pro veřejný pořádek, neboť žalobce opakovaně a vědomě porušoval právní předpisy, když opakovaně vstupoval a pobýval na území České republiky nelegálně bez jakéhokoliv pobytového oprávnění i bez cestovního dokladu. Chování žalobce, kdy nerespektoval uloženou povinnost je podřaditelné pod pojem narušení veřejného pořádku ve smyslu ustanovení § 46a zákon o azylu. Veřejný pořádek lze ztotožnit s dodržováním právních norem či dalších pravidel společenského chování, s jejichž dodržováním většina společnosti souhlasí a souhlasí i s tím, aby jejich porušení bylo sankcionováno. Institut zajištění cizince podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu představuje institut preventivní povahy, aplikace v tomto případě vychází z pravděpodobnostních závěrů o nebezpečí pro veřejný pořádek, které žalobce v budoucnu může představovat a to v kontextu s jeho dosavadním chováním. V tomto případě prokázané závadové jednání žalobce v minulosti je silným argumentem pro zajištění, neboť vzniklo podezření, že rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce nebude respektovat ani v budoucnu. V napadeném odůvodnění rozhodnutí na str. 4 je prokazatelně uvedeno, že správní orgán se v případě žalobce dostatečně zabýval možností uložení zvláštních opatření dle ustanovení § 47 zákona o azylu, nicméně došel k závěru, že by uplatnění těchto opatření nebylo dostatečně účinné, a to zejména vzhledem k tomu, že u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující hrubé nerespektování právního řádu ČR. K době zajištění uvedl, že konkrétními okolnostmi, které odůvodňují předpokládanou délku řízení jsou nerespektování

povinností žalobci uložených v rozhodnutí o správním vyhoštění, absence adresy pobytu na území ČR a neochota vycestovat z území ČR.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), a podle § 46a odst. 8 zákona o azylu bez jednání, neboť žalobce i žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasili.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s.ř.s. která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v zákonem stanovené lhůtě. Povinností žalobce je tedy tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s.ř.s. přihlídnout pouze k takovým vadám napadeného rozhodnutí ke kterým je povinen přihlídnout bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost, avšak takové nedostatky nebyly v projednávané věci zjištěny.

Ze správního spisu soud zjistil následující podstatné skutečnosti. Žalobce do protokolu o podání vysvětlení sdělil, že do ČR přicestoval naposledy dne 19.7.2014 a od té doby zde pobývá. Žalobce pobýval na území ČR bez oprávnění k pobytu od 22.2.2015 do 16.5.2015, kdy byl zajištěn. Žalobci bylo rozhodnutím ze dne 17.5.2015, č.j. KRPA-202609-17/ČJ-2015-000022, uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou nelze žalobci umožnit vstup na území členských států Evropské unie v délce 1 rok. Dne 19.5.2016 byl žalobce opětovně zajištěn, neboť v jeho případě existuje nebezpečí, že by mohl ve smyslu § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu“), mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Následně dne 24.5.2016 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný opřel svůj závěr o nutnosti zajistit žalobce podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu o to, že žalobce pobýval na území ČR neoprávněně bez platného cestovního dokladu a bez platného víza a bylo mu v minulosti uloženo správní vyhoštění, které však nerespektoval.

Podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže je důvodné se domnívat, že by mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek.

Soud se nejprve zabýval otázkou, zda je žalobou napadené rozhodnutí přezkoumatelné, neboť k meritornímu přezkumu může soud přistoupit pouze v případě rozhodnutí, které je mimo jiné srozumitelné a opřené o dostatek důvodů. Základním předpokladem poskytnutí efektivní soudní ochrany právům účastníků řízení je právě existence řádného odůvodnění všech částí výroku správního rozhodnutí. Pouze za těchto podmínek mohou účastníci řízení formulovat své výhrady (tzv. žalobní body) proti správnímu rozhodnutí. Neobsahuje-li odůvodnění rozhodnutí uvedené náležitosti, je tím účastníkům řízení znemožněno, aby formulovali konkrétní meritorní žalobní námitky. V takovém případě jim je soudní ochrana poskytnuta nikoliv pro nezákonnost rozhodnutí, pokud jde o věcné řešení předmětu správního řízení, ale pro jeho nepřezkoumatelnost.

Soud konstatuje, že důvody, pro něž přistoupil žalovaný k omezení osobní svobody žalobce, byly řádně vyjádřeny v žalobou napadeném rozhodnutí, které lze označit za plně přezkoumatelné.

Soud se dále zabýval tím, zda žalovaným uvedené jednání žalobce zakládá důvodnou obavu z ohrožení veřejného pořádku žalobcem tak, že je nutno, aby setrval v zařízení pro zajištění cizince po celou dobu řízení o mezinárodní ochraně.

Z dosavadní judikatury vyplývá, že nebezpečí pro veřejný pořádek podle § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu je nutno posuzovat obdobně jako podobně formulovaný důvod uvedený v § 119 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu pro vyhoštění cizince, tedy tak, že tímto důvodem může být jen jednání, které bude představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti (srov. rozsudek NSS ze dne 17.9.2013, č.j. 5 Azs 13/2013-30, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud v mnoha rozhodnutích, např. v rozsudcích ze dne 16.12.2013, č.j. 5 Azs 17/2013 - 22, ze dne 5.2.2014, č.j. 1 Azs 21/2013 - 50, a ze dne 16.4.2015, č.j. 7 Azs 71/2015 - 31 (všechny dostupné na www.nssoud.cz), vyjádřil názor, že samotný nelegální pobyt cizince, byť ve spojení s nerespektováním rozhodnutí o správním vyhoštění, nepostačuje pro závěr, že cizinec představuje nebezpečí pro veřejný pořádek. Konkrétně v rozsudku ze dne 5.2.2014, č.j. 1 Azs 21/2013 - 50, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „samotná skutečnost nelegálního pobytu a nepodrobení se rozhodnutí o správním vyhoštění, resp. v obecné rovině nedodržování předpisů upravujících pobyt cizinců na území České republiky, v souladu s výše citovanou judikaturou nemůže představovat skutečné, aktuální a závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti“. Soud uvádí, že samotná skutečnost, že žalobce pobýval na území České republiky nelegálně a nerespektoval pravomocné a vykonatelné rozhodnutí o správním vyhoštění, nepostačuje k závěru o tom, že tento žadatel představuje nebezpečí pro veřejný pořádek ve smyslu § 46a odst. 1 písm. c) zákona o azylu (srov. rozsudek NSS ze dne 10.3.2016, č.j. 5 Azs 2/2016-30, www.nssoud.cz).

Napadené rozhodnutí je tudíž nezákonné, neboť vychází z mylného právního závěru o možnosti aplikace ustanovení § 46 odst. 1 písm. c) zákona o azylu a dosavadní zjištěný skutkový stav nepostačuje k odůvodnění zajištění podle použitého ustanovení.

Dalšími námitkami se soud pro nadbytečnost již nezabýval.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud proto s poukazem na ustanovení § 78 odst. 1 s.ř.s. přikročil výrokem ad I) ke zrušení rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost a současně ve smyslu ustanovení § 78 odst. 4 s.ř.s. také rozhodl o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení bude žalovaný dle ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku.

Výrok ad II) o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věty první s.ř.s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce úspěch měl, proto má právo na náhradu nákladů řízení, a proto soud výrokem ad II) uložil žalovanému zaplatit do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení o předmětné žalobě ve výši 8.228,- Kč. Tato částka se sestává z částky 6.200,- za dva úkony právní služby právního zástupce žalobce Mgr. Ing. Jana Procházky, LL.M. eur po 3.100,- Kč podle ustanovení § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky

Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění po 1.1.2013, [převzetí a příprava zastoupení - § 11 odst. 1 písm. a), sepis žaloby - § 11 odst. 1 písm. d)], dále z částky 600,- Kč za dva s tím související režijní paušály po 300,- Kč podle ustanovení § 13 odst. 1, odst. 3 citované vyhlášky a z částky 1.428,- Kč odpovídající 21% DPH, kterou je advokát podle zvláštního právního předpisu povinen odvést z odměny za zastupování a náhrad, jež byly vyjmenovány.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 4. července 2016

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Gabriela Zlatová